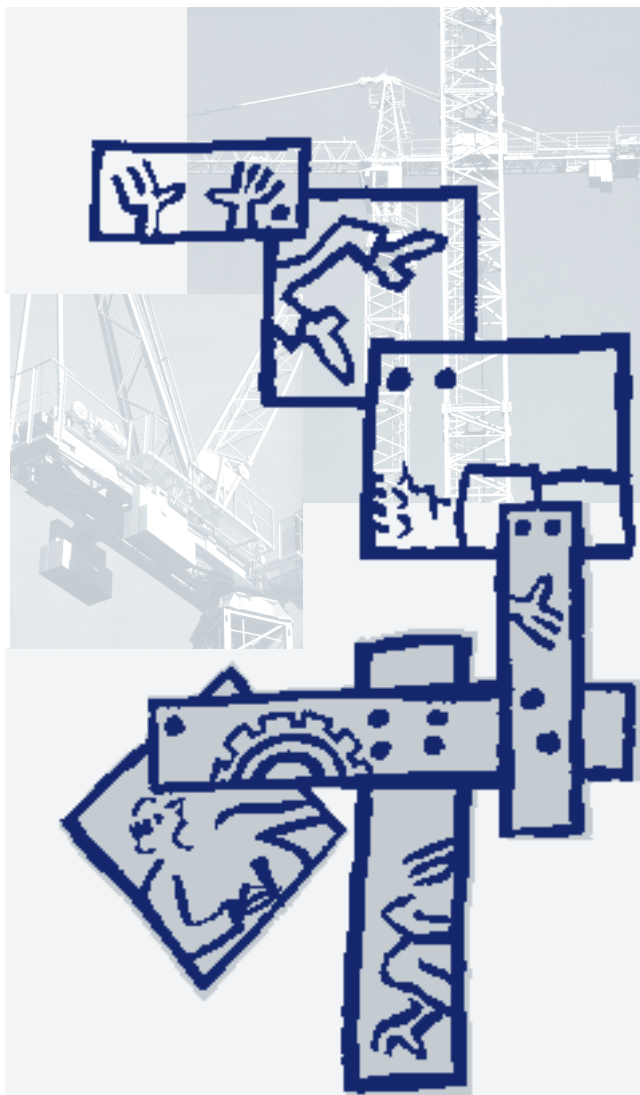

Sjoerd van Tol

‘We zijn gelukkig met wat we hebben’

Sjoerd van Tol had als jonge jongen een prima leventje. Hij sportte veel, wielrennen was zijn passie. Daar ging veel tijd in zitten, dus veel energie voor school had hij niet over. Het was er wel gezellig met zijn vrienden. Uiteindelijk haalde hij zijn lts-diploma en kwam hij bij zijn vader in de houthandel. Het wielrennen gaf hij op; de echte top lag net buiten zijn bereik. Op zijn 21ste besloot hij zichzelf als freelancer te verhuren in de staalbouw. Dat was hard werken, maar hij kwam ook nog eens ergens. Hij werkte in Duitsland, België, op Aruba, Curaçao en zelfs een keer in Rusland. Volgens eigen zeggen gewoon lekker een beetje monteren, constructies van fabriekshallen en schuren in elkaar zetten. Lang leve de lol.

Tot 5 mei 1998. Toen stortte Sjoerds wereld in. Letterlijk. ‘Op 5 mei willen maar weinig mensen werken, behalve wij, vrije jongens. Dus we hadden een clubje bij elkaar geraapt om een constructie op te zetten. In het begin van de opbouw heb je dan niet veel stevigheid. Pas als er een beetje verband in komt, ontstaat dat. Het was een constructie van balken van anderhalve ton. Ik stond in de bouw, onder een balk die werd aangekoppeld aan de constructie die al stond. Ik koppelde hem aan een zijde, mijn collega aan de andere zijde. En op dat moment brak de kabel van de kraan waar hij in hing. Een kant brak, en daardoor schoot de kraan los. Je moet je voorstellen dat daar anderhalve ton in hangt. Dan gaat die kraan dit doen.’ Sjoerd maakt een achterover

hellende beweging met zijn hand. De kraan trok de constructie over me heen. Hij vervolgt: 'Tien ton die in beweging komt. De kraan bleef staan omdat de andere kabel ook brak.' Sjoerd staart even in de verte. 'Ik heb dat moment ervaren als een uittreding. Ik ben uit mezelf gegaan en ik heb het hele event van bovenaf gezien. Het ging heel snel, maar voor mij leek het slow motion. Er trokken allerlei beelden aan me voorbij. Ik nam afscheid van mijn nichtje, die toen vier of vijf was. Het was goed. Ik vond het prima... mooi leven gehad ...klaar.' Hij richt zijn blik weer op mij, veegt met zijn handen over zijn bovenbenen en lacht verontschuldigend. 'Heel curieus. Toen het rustig werd en ik me realiseerde dat ik niet verpletterd was, kwam ik terug in mijn lichaam.' Hij maakt een dalende beweging met zijn arm. 'Dat is wel zo'n onwezenlijk gevoel. Dat geeft zoveel onrust, het was zo'n onprettig gevoel, ik kon niks meer. Onder mij riepen mijn collega's: "Het is goed gegaan!" Ja, het zijn allemaal flinke jongens natuurlijk, dus: "Kop op, kom effe naar beneden, sjekkie roken." Ik stond daar, maar ik had geen idee hoe ik naar beneden moest komen. Waarschijnlijk heb ik getrild als een rietje. Ze hebben me met de noodbediening naar beneden laten zakken. Ik kon mijn sjekkie helemaal niet draaien, maar ik was behoorlijk ongedeed. Ik was wel bont en blauw, want ik ben in die kooi waar je in staat enorm heen en weer geslagen. Een soort rosbiefje ben je dan. Mijn ribben waren gekneusd, maar het was niet heel ernstig. Ik had wel last van mijn rug, alles deed zeer, maar ik lag niet compleet open.'

Tot morgen!

Die dag werd het niet veel meer qua werk. In het ziekenhuis zijn foto's gemaakt; de anderen hebben de rotzooi een beetje opgeruimd. Ze zetten Sjoerd thuis af: 'Tot morgen!' riepen ze nog.

Sjoerd is nooit meer aan het werk gegaan. Hij zat een jaar binnen met de gordijnen dicht. En hij had geen idee wat hem overkwam. Van zijn collega's heeft hij nooit meer iets gehoord. Dat is heel gewoon in de staalbouwcultuur volgens Sjoerd. 'Ik heb in de jaren dat ik het deed vier of vijf collega's naar het graf gebracht. Ze vielen dood of kwamen onder een constructie. Tja, dat hoorde er gewoon bij.'

Hij haalt zijn schouders op.

Sjoerd woonde op zichzelf, in een nieuwbouwwijk. Met zijn ouders had hij op dat moment niet veel contact. En ja, eigenlijk wilde hij helemaal niet weten dat er iets met hem aan de hand was. Ja nu, met de wijsheid achteraf weet hij dat posttraumatisch stress-syndroom heel goed te behandelen is, als je maar binnen zes weken begint met de behandeling. Waarom hij geen auto meer kon rijden, hij had geen idee. Dat er iets met hem aan de hand was, hij wilde er niet aan.

Financieel klem

Een jaar na zijn ziekmelding waren volgens Sjoerds zeggen 'die lui van de arbeidsongeschiktheidsverzekering het zat dat zo'n jonge vent een beetje geld van ze liep te trekken' Een controlerend arts trok letterlijk en figuurlijk de gordijnen open, liet frisse lucht binnenstromen en vroeg hem wat er aan de hand was. Waarom niemand hem eerder onder de arm heeft genomen, verbaast hem nu ook wel. Hoewel... 'Ik wilde niet dat er wat was. "Kom op, wees een vent", zei ik tegen mezelf maar dat kon ik niet.' Hij kijkt me aan en zegt met gevoel voor understatement: 'Het was echt een heel vervelende periode.'

Maar het kon nog erger, ondervond hij daarna. Hij moest praten met een psycholoog. Alleen was Sjoerd niet van het praten. Hij gleed steeds verder af en wilde dat er een eind kwam aan alle ellende, aan zijn leven. Bovendien kwam hij

financieel klem te zitten. De controlerend arts greep opnieuw in en raadde hem aan een beroep te doen op de WAZ. Eigenlijk was dat zijn eer te na, maar de huur moest betaald, dus een twee drie in godsnaam. 'Die man heeft me er ook op gewezen dat ik de eigenaar van de kraan aansprakelijk kon stellen voor de kosten.'

Sjoerds boekhouder had een abonnement bij een advocatenkantoor. Die zouden dat wel even regelen. Ze hadden weliswaar vooral verstand van fiscale zaken, 'maar ja, wie schrijft die blijft, dus dit pakten ze ook aan', aldus Sjoerd. Dus werd het een lijdensweg. De verzekeringsmaatschappij van de hoofdaannemer schoof in eerste instantie alle verantwoordelijkheid af, maar wilde de zaak uiteindelijk afhandelen met 30.000 gulden. 'Daar kon ik amper de advocaat van betalen. Omdat ik niet serieus werd genomen, werd ik behoorlijk chagrijnig.' Met iets van verontwaardiging zegt hij: 'Ze mergelen je zo uit, dat je helemaal niks meer hebt. Ik neem het ze zeer kwalijk dat ze mensen tot het uiterste drijven. Zo ga je niet met elkaar om.'

Een ander pad

Het was duidelijk een doodlopende weg. Met één voordeel, Sjoerd herwon zijn vechtlust en zocht contact met een letselschadeadvocaat uit de *Gouden Gids*. 'Hij tapte uit een heel ander vaatje. Hij dreigde met juridische stappen en publiciteit. Het verhardde alleen maar en ik wilde ervan af. Ik wilde door met mijn leven. Volgens mij heb ik zelf het idee van mediation geopperd; mijn advocaat vond het poppenkast.'

Het mediationtraject klaarde veel op. 'Ik kon toen pas duidelijk maken hoe het voor me was en hoe ik alles had ervaren. Ik heb daar overigens ook wel met publiciteit gedreigd. Ik was in alle staten. Toch konden we afspraken maken over dat we gericht zouden zoeken naar een oplossing en dat is

in het tweede gesprek afgerond. Na zes jaar negativiteit was dat een bijzonder moment. De face-to-facegesprekken met de tegenpartij doorbraken oude belemmeringen die op papier gedurende de jaren waren opgeworpen. Ik was er heel erg blij mee. Ik was het zó zat! Wat ik anderen in mijn situatie adviseer: Beslis wat op dat moment het allerbeste is en houd je daaraan vast. Wie financieel het onderste uit de kan wil, moet geen mediationtraject ingaan. Wil je rust in je leven, wil je bezig gaan met positieve dingen, dan moet je het wel doen.'

Inmiddels heeft Sjoerd zijn leven goeddeels op de rails. Hij woont met vrouw, twee jonge kinderen, een hond en twee varkens op het terrein waar zijn vader vroeger zijn hout-handel dreef. De biologische tuin voorziet ze van hun maaltje. Er heerst serene rust in dit paradijs. Sjoerd kwam van zijn medicijnverslaving af en volgde een hbo-opleiding massage-therapeut. Met stress omgaan is nog steeds heel moeilijk voor hem en daarom kiest hij voor een rustig bestaan in een kleine wereld. 'Mijn grootste ambitie is mijn kinderen een fijne jeugd te geven. We hebben een rijk leven door de vrijheid en de rust die ik heb. We rooien het redelijk, het is geen vetpot maar we zijn gelukkig met wat we hebben.'